

Arrest

nr. 349 094 van 25 juni 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X
wettelijk vertegenwoordigd door zijn voogd X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. HEYVAERT
Berckmansstraat 89
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, wettelijk vertegenwoordigd door zijn voogd X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 6 november 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 23 oktober 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 8 mei 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 juni 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. POLLET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat P. HEYVAERT en in het bijzijn van de voogd.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker die verklaart de Afghaanse nationaliteit te bezitten, diende een verzoek om internationale bescherming in op 22 mei 2025.

1.2. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'het CGVS'), hoorde verzoeker op 9 oktober 2025. Verzoeker werd daarbij bijgestaan door een tolk die het Dari machtig is en zijn advocaat en voogd waren daarbij aanwezig.

1.3. Op 23 oktober 2025 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'de commissaris-generaal') de bestreden beslissing niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU- Lidstaat) die luidt:

A. Feitenrelaas

U, [W.A.], bent van Hazara-origine, u heeft de Afghaanse nationaliteit en bent geboren op [...] september 2009 in het district Dahana-e Ghuri, van de Afghaanse provincie Baghlan, alwaar u woonde tot één jaar voor uw vertrek uit Afghanistan. Het laatste jaar woonde u in Pul-e Khumri, de provinciehoofdstad van Baghlan. U bent nooit naar school gegaan in Afghanistan. Op heden wonen uw vader, moeder, zus en drie broers nog in Pule Khumri.

U verliet Afghanistan halverwege 2023 en reisde via Iran en Turkije naar het Griekse eiland Lesbos alwaar u onderschept werd door de politie. U werd naar een opvangcentrum gebracht op Lesbos en diende daar op 31 mei 2024 een verzoek om internationale bescherming (VIB) in. Zes maanden na uw aankomst in Griekenland werd u erkend als vluchteling. Daar u minderjarig was bleef u in het opvangcentrum. Tien dagen voor uw vertrek uit Griekenland kreeg u een sociale woning toegewezen in Athene en u ontving financiële hulp. Een bevoegd persoon volgde u op.

U verliet Griekenland op 16 mei 2025 en diende op 22 mei 2025 een VIB in.

Een terugkeer naar Griekenland acht u niet mogelijk daar u er niemand kent en gedwongen zou worden op straat te leven zonder enige ondersteuning van zodra u meerderjarig wordt.

Ter ondersteuning van uw verzoek werd volgende documenten voorgelegd (allemaal fotokopieën): de taskara (Afghaans identiteitsbewijs) van uw vader, moeder en drie broers; een stuk ter staving van het gegeven dat u Ismailiet bent en documenten in verband met het werk van uw vader als bewakingsagent in het ziekenhuis van Kampirak.

B. Motivering

Vooreerst moet worden opgemerkt dat het Commissariaat-generaal op grond van het geheel van de gegevens in jouw administratief dossier, van oordeel is dat er in jouw hoofde, als niet-begeleide minderjarige, bijzondere procedurele noden kunnen worden aangenomen.

Om hier op passende wijze aan tegemoet te komen, werden er jou in het kader van de behandeling van jouw verzoek door het Commissariaat-generaal steunmaatregelen verleend. Meer bepaald werd er jou een voogd toegewezen die je bijstaat in het doorlopen van de asielprocedure; werd het persoonlijk onderhoud afgenomen door een gespecialiseerde protection officer, die binnen de diensten van het Commissariaat-generaal een specifieke opleiding volgde om minderjarigen op een professionele en verantwoorde manier te benaderen; heeft het persoonlijk onderhoud plaatsgevonden in het bijzijn van jouw voogd en advocaat die in de mogelijkheid verkeerden om opmerkingen te formuleren en stukken neer te leggen; en werd er bij de beoordeling van jouw verklaringen rekening gehouden met jouw jeugdige leeftijd en maturiteit, evenals met de algemene situatie in jouw land van herkomst.

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat jouw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat je kunt voldoen aan jouw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (Administratief dossier – Blauwe map, stuk 1), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS, p. 6).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming

genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2078215/Definitief+verslag+statushouders+Griekenland.pdf>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socioeconomic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op <https://>

rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoeknaar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://homeaffairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn NGO's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat **jij onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van jouw verzoek in de weg staan.**

Uit jouw verklaringen blijkt dat jij jouw gedrukte verblijfsvergunning, het document dat bewijst dat jij in het bezit bent van een geldige verblijfsvergunning, hebt verscheurd en weggegooid na aankomst in België (CGVS, p. 8).

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat deze vernietiging alleen op jouw eigen beweringen berust en dat jij geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat jij deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk hebt vernietigd. Bovendien moet opgemerkt worden dat jij aanvankelijk trachtte te verbergen dat jij internationale bescherming verzocht en verkregen had in Griekenland (Administratief dossier – Fiche MENA, Trajet).

Dat je dit initieel wou verbergen schaadt jouw algehele geloofwaardigheid en er kan dan ook geen geloof gehecht worden aan jouw verklaringen dat jij niet meer over deze documenten zou beschikken. Aangezien uit jouw volledige dossier duidelijk blijkt dat jij in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om de vernietiging ervan vast te stellen.

Echter, zelfs indien er geloof zou worden gehecht aan jouw verklaring dat je niet langer over jouw Griekse verblijfsvergunning beschikt, dan nog dient het volgende opgemerkt te worden.

Immers merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asieltbureau begeven om het

verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Tevens blijkt uit jouw administratief dossier duidelijk dat jouw verblijfsvergunning nog niet verlopen is (Blauwe map, stuk 1), jij beweert alleen in tempore suspecto en zonder het te bewijzen dat jouw gedrukte verblijfsvergunning vernietigd zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Jij zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigen van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou jij, **zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van jouw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.**

Waar uit de elementen in jouw administratief dossier blijkt dat jij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland vreest geconfronteerd te worden met bepaalde moeilijkheden op het vlak van onderwijs, huisvesting en sociale bijstand van zodra jij meerderjarig wordt (CGVS, p. 6), voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat jij door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover jij volledig afhankelijk zou worden van overheidssteun, buiten jouw wil en jouw persoonlijke keuzes om, terecht zal komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die jou niet in staat stelt om te voorzien in jouw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor jouw fysieke of mentale gezondheid of jou in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Vooreerst dient opgemerkt te worden dat jij simpelweg nooit enige intentie had om in Griekenland een leven uit te bouwen. Immers ben jij erg kort na het verkrijgen van jouw Griekse verblijfsvergunning en paspoort vertrokken uit Griekenland. Bij de DVZ verklaarde je reeds negen dagen na het ontvangen van jouw Griekse documenten naar België gekomen te zijn en bij het CGVS liet jij optekenen twintig dagen na het ontvangen van dergelijke documenten vertrokken te zijn (Administratief dossier – Vragenlijst CGVS, 3.5; CGVS, p. 6). Wat er ook van zij, het feit dat jij zo kort na de toekenning van jouw beschermingsstatus vertrokken bent, getuigt niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen. Deze indruk wordt bevestigd door jouw verklaring dat jij België altijd al als eindbestemming had (CGVS, p. 6, 7).

Voorts kan niet aangenomen worden dat jij op enig moment dreigde in een toestand van verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Immers blijkt dat je gedurende de volledige periode dat jij in Griekenland verbleef in een opvangcentrum woonde en uiteindelijk zelfs werd ondergebracht in een sociale woning te Athene waar je onder toezicht stond van een bevoegd persoon die jou ook financieel bijstond zodat je eten en dergelijke zaken kon aankopen om te voorzien in jouw basisbehoeften (CGVS, p. 5, 6-7). Daar je tot op heden nog steeds minderjarig bent kan aangenomen worden dat jij in geval van terugkeer naar Griekenland opnieuw dezelfde ondersteuning en bijstand zal genieten.

Waar je stelt niet te willen terugkeren naar Griekenland omdat je de taal niet spreekt dient opgemerkt te worden dat jij hiertoe wel de mogelijkheid gekregen hebt. Immers werd jij naar school gestuurd in Griekenland maar uiteindelijk besloot je zelf te stoppen omdat je er niet in geïnteresseerd was, daar je naar België wou komen (CGVS, p. 6). Dat jij ondertussen al wat Nederlands spreekt, terwijl jij nog geen halfjaar in België bent, wijst erop dat jij zeker en vast in de mogelijkheid verkeerde Grieks te leren indien je hier enige intentie toe had (CGVS, p. 3). In geval van terugkeer naar Griekenland kan dan ook verwacht worden dat jij opnieuw naar school gaat en er de taal leert.

Waar je stelt niet te willen terugkeren naar Griekenland daar je er niemand kent dient opgemerkt te worden dat dit niet volledig weet te overtuigen (CGVS, p. 6). Immers heb je bij de Griekse asielinstanties verklaard dat jouw schoonzus samen met jou op Lesbos verbleef (Administratief dossier – Blauwe map, stuk 1 – registration form p. 4). Zelfs indien jij werkelijk niemand zou hebben in Griekenland, hetgeen in casu betwist wordt, dan nog is dit geen reden om jouw verzoek ontvankelijk te verklaren. Dergelijk motief staat immers los van internationale bescherming en als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland verkeer jij in de mogelijkheid om familieleden te komen bezoeken in België wanneer jij dit wilt.

Alsook kan hier volledigheidshalve bij opgemerkt worden dat het merkwaardig is dat jij in Griekenland verklaarde een broer te hebben in Duitsland, waarmee je getracht had gezinshereniging te doen, en een halfbroer in België (Administratief dossier – Blauwe map, stuk 1 vertaling transcript interview). Immers maakte jij van deze broers geen enkele melding in België.

Daarenboven is het opvallend dat jij geen enkel document ter staving van jouw eigen identiteit voorlegt en hier zelfs strijdige verklaringen over aflegt. Immers zou jij jouw taskara, volgens jouw huidige verklaringen, kwijtgeraakt zijn in een bos, omdat het gescheurd was (CGVS, p. 3). Echter verklaarde jij in Griekenland dat je jouw identiteitsdocument verloren was in zee (Administratief dossier – Blauwe map, stuk 1 vertaling transcript interview). Het lijkt er dan ook veeleer op dat jij bewust, mogelijks op aanraden van anderen, informatie probeert achter te houden wat jouw identiteit en familiaal netwerk betreft, hetgeen op ernstige wijze jouw algehele geloofwaardigheid schaadt.

Voorts moet opgemerkt worden dat jij, desondanks jouw jonge leeftijd, voldoende **autonoom** en **zelfredzaam** bent om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen. Dat blijkt uit het gegeven dat jij er geen moeilijkheden mee had jouw reis van Griekenland naar België te regelen (CGVS, p. 5). Daarenboven beschik je over een familiaal netwerk in België die jou hoogstwaarschijnlijk wel zal bijstaan wanneer nodig, getuige het gegeven dat jullie samen uitstappen doen in het weekend (CGVS, p. 6).

Tot slot moet opgemerkt worden dat jij evenmin problemen met derden gekend hebt in Griekenland (CGVS, p. 8), alsook kon rekenen op medische hulp wanneer nodig (Administratief dossier – Bijkomende vragen M-status Griekenland).

De door u voorgelegde documenten zijn niet bij machte bovenstaande bevindingen om te buigen. Immers hebben de identiteitsbewijzen van jouw gezinsleden en documenten in verband met het werk van jouw vader betrekking op elementen in verband met jouw land van herkomst, hetgeen niet relevant is bij de beoordeling ten aanzien van Griekenland.

Het document ter staving van het gegeven dat u Ismaïliet bent is evenmin relevant gelet op de huidige beoordeling.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op jouw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt jouw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister van Asiel en Migratie op het feit dat u minderjarig bent en dat bijgevolg het Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989, geratificeerd door België, op u moet worden toegepast.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst."

2. Over de rechtspleging

De commissaris-generaal is niet verschenen en heeft zich ook niet laten vertegenwoordigen ter terechtzitting. Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: *"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."*

Oud artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de commissaris-generaal ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Het verzoekschrift

3.1. In het verzoekschrift voert verzoeker een beoordelingsfout aan en de schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM), de artikelen 4 en 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: EU-Handvest), de artikelen 48/6, 57/1, § 3 en 4 en 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), de artikelen 3, eerste lid en 22, eerste lid van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, artikel 22bis van de Belgische Grondwet en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

3.2. Verzoeker gaat eerst in op enkele principes met betrekking tot de beoordeling van de doeltreffendheid van de bescherming in een andere EU-lidstaat alsook met betrekking tot het hoger belang van het kind. Vervolgens past hij deze principes toe op zijn eigen situatie. Verzoeker stelt dat de commissaris-generaal onzorgvuldig te werk gegaan is en onvoldoende zijn specifieke situatie onderzocht heeft. Daarnaast is hij van mening dat, gezien zijn persoonlijke achtergrond, de situatie in Griekenland voor statushouders zo slecht is, dat hij er in geval van terugkeer in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt terecht te komen. Daarbij moet vastgesteld worden dat de beslissing niet werd genomen in overeenstemming met de principes inzake het waarborgen van de hogere belangen van het kind. Hieruit volgt namelijk dat verzoeker, omwille van zijn minderjarige leeftijd, per definitie kwetsbaar is in het licht van de huidige situatie in Griekenland, op basis van objectieve landeninformatie, ongeacht de zogenaamde autonomie en zelfredzaamheid die de commissaris-generaal zou kunnen ontwaren uit zijn verklaringen. Uit deze informatie blijkt namelijk dat verzoeker, in het licht van zijn persoonlijke situatie, als niet begeleide minderjarige van amper 16 jaar oud, in geval van terugkeer geconfronteerd dreigt te worden met (levens)omstandigheden die zodanig talrijke belemmeringen inhouden dat er sprake is van een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het EU-Handvest.

Vervolgens gaat verzoeker in op de algemene informatie met betrekking tot de situatie van statushouders in Griekenland.

De commissaris-generaal heeft zich niet op voldoende recente en objectieve informatie gebaseerd. Bovendien schetst de meest recente informatie een bijzonder weinig rooskleurig beeld van de situatie voor statushouders in Griekenland. Uit deze informatie blijkt hoe de situatie in Griekenland verzoeker in de weg stond om zijn leven uit te bouwen. Zijn kansen worden bijkomend beïnvloed door een bijzondere kwetsbaarheid ingevolge zijn jonge, minderjarige leeftijd en het gebrek aan enige ondersteuning en hulp in geval van terugkeer naar Griekenland. Het gebrek aan een oprechte wil en intentie om in Griekenland een duurzaam leven uit te bouwen, is niet van belang bij de beoordeling of verzoeker zich in een situatie van materiële deprivatie bevond en zal bevinden, in de mate dat het structurele gebrek aan socio-economische en specifieke ondersteuning voor kinderen, en het systematisch ondermijnen van rechten van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland aan de basis ligt van de gebrekkige mogelijkheden waarmee begunstigden het mee moeten doen om hun leven op- en uit te bouwen. Het niveau van zelfredzaamheid moet, naast de minderjarige leeftijd van verzoeker, daarbij uiteraard ook afgemeten worden aan de beschikbare faciliteiten, diensten en mogelijkheden in Griekenland. Zelfs in de (hypothetische) veronderstelling dat verzoeker opnieuw *"dezelfde ondersteuning en bijstand"* zal genieten in Griekenland, moet benadrukt worden dat hij op zijn 18de, van zodra hij een volwassen leeftijd heeft bereikt, op nog steeds uiterst jonge leeftijd volstrekt aan zijn lot zal overgelaten worden. Bovendien toont de commissaris-generaal niet aan dat in Griekenland daadwerkelijk dergelijke ondersteuning en hulpprogramma's voor niet-begeleide minderjarigen beschikbaar zijn en dat verzoeker hier redelijkerwijs beroep op zal kunnen doen in geval van terugkeer naar Griekenland. Vervolgens gaat verzoeker in op het gebrek aan toegang tot huisvesting, de

arbeidsmarkt en sociale bijstand, en de moeilijkheden bij het aanvragen van een nieuwe Griekse verblijfstitel. Verzoeker concludeert dat de situatie in Griekenland, in het licht van zijn persoonlijke omstandigheden en individuele situatie, als niet begeleide minderjarige, aantoont dat de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten tot gevolg heeft dat hij buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht zal komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, en negatieve gevolgen zal hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zal brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Verzoeker verwijst doorheen zijn betoog naar landenrapporten inzake de situatie en levensomstandigheden van statushouders in Griekenland.

3.3. Verzoeker vraagt de beslissing van het CGVS te hervormen en hem de hoedanigheid van vluchteling toe te kennen. In ondergeschikte orde vraagt hij hem subsidiaire bescherming toe te kennen en in uiterst ondergeschikte orde vraagt hij om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te sturen naar het CGVS voor bijkomend onderzoek.

3.4. Verzoeker voegt volgende documenten toe aan zijn verzoekschrift:

1. Bestreden beslissing van 24 oktober 2025;
2. Bewijs dat verzoeker over de juridische tweedelijnsbijstand beschikt.

4. Nota van de commissaris-generaal

Op 21 november 2025 legt de commissaris-generaal een 'Nota Verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure' neer waarin zij in wezen volhardt in de motieven van de bestreden beslissing en volgende landenrapporten bijbrengt:

1. "Country Report Greece: Update 2024", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
2. COI Focus "Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior" van 17 september 2025 (internetlink).

5. Aanvullende nota's

5.1. De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 5 juni 2026 neer waarbij in toepassing van oud artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

- "COI Focus. GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail", gepubliceerd door Cedoca op 13 februari 2026 (internetlink);
- "COI Focus. GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA", gepubliceerd door Cedoca 31 maart 2026 (internetlink);
- "COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink);
- "Country Report: Greece. Update 2024", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
- Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>;
- Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nach-schutzgewaehrung-in-griechenland>;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112>;
- Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025, beschikbaar op: https://www.bvger.ch/media-releases/370101ae-ae1-4906-af90-e64e187487bb/en/d-2590-2025_web.pdf.

5.2. De verzoeker legt een aanvullende nota van 9 juni 2026 neer waarbij in toepassing van oud artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

- attest van psychologische opvolging van de centrumpsioloog, mevrouw H.M., van het opvangcentrum van Fedasil van Schaarbeek van 29 mei 2026;
- schoolattest van mevrouw M.B., contextbegeleider in de OKAN-school Hoofdstedelijk Instituut Anneessens-Funck van 18 mei 2026;
- persoonlijke verklaring van de voogd van verzoeker, mevrouw A.D.K., van 3 juni 2026.

6. Beoordeling

6.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als

administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil. Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal.

6.2. Bij aankomst in België werd verzoeker geregistreerd als niet-begeleide minderjarige verzoeker om internationale bescherming. Er werd geen twijfel geuit over zijn verklaarde minderjarigheid en er werd aan verzoeker een voogd toegewezen (AD, Fiche Mineur Etranger Non Accompagné; Brief Dienst Voogdij, 7 juli 2025). Voor verzoeker werden bijzondere procedurele noden aangenomen en steunmaatregelen verleend door de commissaris-generaal in het kader van het persoonlijk onderhoud omwille van zijn hoedanigheid als niet-begeleide minderjarige, waaronder het aanstellen van een medewerker gespecialiseerd in het horen van niet-begeleide minderjarigen. Uit niets kan blijken dat de voogdij beëindigd werd. Het is niet betwist dat verzoeker heden een niet-begeleide minderjarige verzoeker om internationale bescherming is.

Bij de beoordeling van verzoeken om internationale bescherming van minderjarigen is het hoger belang van het kind een doorslaggevende overweging die de commissaris-generaal moet leiden tijdens het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming.

Het beginsel van het hoger belang van het kind is verankerd in het EU-recht via artikel 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: Handvest), dat luidt als volgt: *“De rechten van het kind: 1. Kinderen hebben recht op de bescherming en de zorg die nodig zijn voor hun welzijn. Zij mogen vrijelijk hun mening uiten. Aan hun mening in hen betreffende aangelegenheden wordt in overeenstemming met hun leeftijd en rijpheid passend belang gehecht. 2. Bij alle handelingen in verband met kinderen, ongeacht of deze worden verricht door overheidsinstanties of particuliere instellingen, vormen de belangen van het kind een essentiële overweging. 3. Ieder kind heeft het recht, regelmatig persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met zijn beide ouders te onderhouden, tenzij dit tegen zijn belangen indruist.”* (cf. Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, Pb. C. 30 maart 2010, afl. 83, 395).

De toelichtingen bij artikel 24 van het Handvest stellen het volgende: *“Dit artikel is gebaseerd op het Verdrag van New York van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind, dat door alle lidstaten is bekrachtigd, met name op de artikelen 3, 9, 12 en 13 van dat Verdrag. (...)”* (cf. Toelichtingen bij het Handvest van de Grondrechten, Pb. C. 14 december 2007, afl. 303, 17.).

Artikel 3 van het VN Kinderrechtenverdrag luidt als volgt: *“Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.”*

Het VN Kinderrechtencomité verduidelijkt omtrent artikel 3 van het VN Kinderrechtenverdrag het volgende: *“Article 3 (1): the best interests of the child as a primary consideration in all actions concerning children. The article refers to actions undertaken by “public or private social welfare institutions, courts of law, administrative authorities or legislative bodies”. The principle requires active measures throughout Government, parliament and the judiciary. Every legislative, administrative and judicial body or institution is required to apply the best interests principle by systematically considering how children’s rights and interests are or will be affected by their decisions and actions - by, for example, a proposed or existing law or policy or administrative action or court decision, including those which are not directly concerned with children, but indirectly affect children.”* (cf. UN Committee on the rights of the child, General Comment no. 5 (2003), General measures of implementation of the Convention on the Rights of the Child, 27 november 2003, CRC/GC/2003/5, par. 12). Het VN Kinderrechtencomité voegde hieraan toe dat het beginsel van het belang van het kind een drievoudig concept is (UN Committee on the rights of the child, General Comment no. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (artikel 3, para. 1), 29 mei 2013, CRC/C/GC/14, par. 6 en 36-37). Het beginsel houdt niet enkel een materieel recht in voor een kind om zijn belangen (d.i. in wezen het welzijn van het kind) in overweging te zien genomen worden, maar is tevens een interpretatief rechtsbeginsel en een procedureregulering (zie ook HvJ, C-646/21, *K, L tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (GK), 11 juni 2024, punt 73). Wat dit laatste betreft, kan het beginsel van het belang van het kind als een onderzoeksplicht worden opgevat. Bij de beoordeling van het verzoek van een minderjarige verzoeker dient met andere woorden rekening gehouden te worden met diens jonge leeftijd en dient de nodige voorzichtigheid aan de dag gelegd te worden.

Het beginsel van het belang van het kind is eveneens vervat in artikel 20(5) en onder meer overweging 15 van Verordening (EU) 2024/1347 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, en voor de inhoud van de verleende bescherming, tot wijziging van de Richtlijn 2003/109/EG van de Raad en tot intrekking van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad (hierna Verordening (EU) 2024/1347). Artikel 20.5 van Verordening (EU) 2024/1347 bepaalt: *“Bij de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk die betrekking hebben op minderjarigen, plaatsen de bevoegde autoriteiten het belang van het kind voorop”*. Overweging 15 van deze Verordening luidt: *“Bij de toepassing van deze verordening moet het belang van het kind voorop staan, overeenkomstig het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind van 1989. In het kader van de beoordeling van het belang van het kind moeten de autoriteiten van de lidstaten met name terdege rekening houden met het beginsel van eenheid van gezin en met het welzijn en de sociale ontwikkeling, de taalvaardigheden, de veiligheid en de opvattingen van de minderjarige, naar behoren rekening houdend met de leeftijd en maturiteit van de minderjarige”*.

Bijgevolg dient het belang van het kind bij de toepassing van Verordening (EU) 2024/1347 voorop te worden geplaatst.

Het belang van het kind is een complex begrip en de inhoud ervan moet per geval en op individuele basis worden bepaald. De beoordeling van het belang van het kind bestaat uit het evalueren en vervolgens afwegen van alle elementen die nodig zijn om een beslissing te nemen in een specifieke situatie voor elk individueel kind.

Zoals reeds aangehaald betreffen deze elementen volgens overweging 15 van Verordening (EU) 2024/1347 het beginsel van eenheid van gezin, het welzijn en de sociale ontwikkeling van de minderjarige, de taalvaardigheden, veiligheid en de opvattingen van de minderjarige. Dit alles moet ook worden beoordeeld in overeenstemming met de leeftijd en maturiteit van de minderjarige.

Hieruit volgt dat overwegingen met betrekking tot het belang van het kind zelden worden bepaald door één enkele, allesoverheersende factor.

De beoordeling van het hoger belang van het kind kan inhouden dat verschillende - desgevallend concurrerende of moeilijk te verzoenen - elementen tegen elkaar worden afgewogen teneinde de ontwikkeling van het kind te ondersteunen.

Het identificeren, onderzoeken en beoordelen van het hoger belang van het kind worden meegenomen in de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming van de minderjarige verzoeker.

Bij de beoordeling van een gegronde vrees voor vervolging in hoofde van een (minderjarige) verzoeker om internationale bescherming zijn zowel objectieve als subjectieve factoren relevant. Het kan zijn dat een minderjarige niet in staat is om zijn vrees te uiten wanneer dit verwacht zou worden of, omgekeerd, de vrees overdrijft. In dergelijke omstandigheden moeten besluitvormers een objectieve inschatting maken van het risico dat de minderjarige zou lopen, ongeacht de vrees van de minderjarige. Naast leeftijd kunnen ook andere identiteitsgebonden, economische en sociale kenmerken van de minderjarige - zoals de familiale achtergrond, klasse, kaste, gezondheid, opleiding en inkomensniveau - het risico op schade vergroten, invloed hebben op het soort vervolgingsgedrag ten aanzien van de minderjarige en het effect van de schade op de minderjarige verergeren (UNHCR, *“Guidelines on International Protection No. 8: Child Asylum Claims under Articles 1(A)2 and 1(F) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, 22 December 2009”*, § 11-12).

6.3. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker een verzoek om internationale bescherming indiende in Griekenland op 31 mei 2024, dat hij als vluchteling werd erkend op 22 november 2024 en dat hem een verblijfsvergunning werd uitgereikt die geldig is tot 21 november 2027 en een reisdocument geldig tot 3 maart 2030 (AD, landeninformatie, stuk 1).

Bijgevolg is voldoende aangetoond, zoals terecht vastgesteld in de bestreden beslissing, dat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere EU- lidstaat, met name Griekenland.

Verzoeker betwist de vaststellingen hierover in de bestreden beslissing die steun vinden in het administratief dossier als dusdanig niet.

Er ligt verder geen informatie voor waaruit kan blijken dat de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus van verzoeker hebben ingetrokken of beëindigd. Uit de bepalingen van Verordening (EU) 2024/1347 volgt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning, die in de tijd beperkt kan zijn en hernieuwbaar en de toegekende internationale beschermingsstatus, die slechts in een beperkt aantal gevallen kan worden beëindigd of ingetrokken. Ook in de door de Griekse autoriteiten verstrekte informatie wordt geen melding gemaakt van het feit dat zijn vluchtelingenstatus zou zijn ingetrokken, herroepen of beëindigd.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de Richtlijn 2013/32/EU.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel betreft een weerlegbaar vermoeden.

6.4. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest.

De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

6.5. Verzoeker verklaart niet te kunnen terugkeren naar Griekenland omdat hij daar niemand kent en gedwongen zou worden om op straat te leven zonder enige ondersteuning van zodra hij meerderjarig is.

6.6. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Beide partijen leggen verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de Verordening (EU) 2024/1347 bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de Verordening (EU) 2024/1347 en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van een ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van

Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asiendienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 8-24; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale

zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fond voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; *“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 34-39). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,.... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *“employment hiring certificate from an employer”* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* van september 2024 worden ook de termen *“intentieverklaring van een werkgever”* en *“werkgeversverklaring”* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geupload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geupload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8

van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 39; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; COI Focus Grèce, Activation de l'AMKA ert accès au marché du travail, 13 februari 2026 en vertaling van de AMKA wetgeving).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84,40 euro voor volwassenen en 73, 60 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*).

E. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 4).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+), om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse NGO's of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;

- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus “*the European way of life*”, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie van Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

- (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
- (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apascholisís*, DYPA);
- (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 47;

“Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, NGO's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33, *“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 51-53; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261). De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34 en *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 38-39).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *“Feitenonderzoek”* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders

met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (CEDOCA, “COI Focus, Grèce. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail”, 13 février 2026).

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (“Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

“De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken” (“Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale

voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de Richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de Richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de Richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de Richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voor te leggen. Uit dit alles blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 41-42; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *‘cash assistance’*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25; *“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 41).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; (*“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, April 2026, p. 43-44; *“Country Report: Greece. Update 2025”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

De wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van de wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2 van de wet 4368/2016. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) van de wet 4368/2016 volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat”* (vrije vertaling, zie CEDOCA, *“COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA”*, 31 mars 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: *“(ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”*).

Artikel 33, lid 3 van de wet 4368/2016 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35; (*“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van April 2026, p. 56). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van de wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van de wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in

behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)" (vrije vertaling, zie CEDOCA, "COI Focus, Grèce. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA", 31 mars 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: "ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011").

In de voormelde COI Focus wordt gesteld dat de vereiste van een opschorting van een terugkeerbesluit niet van toepassing is op statushouders die een geldige verblijfsvergunning hebben of een certificaat van de aanvraag tot vernieuwing van hun internationale beschermingsstatuut, maar dit gaat in tegen de geciteerde vertaling volgens dewelke een dergelijk document vereist is ongeacht of de statushouder in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning of een beslissing over de vernieuwing van de verblijfsvergunning of de uitkomst van een beroep ter zake afwacht. Zonder bijkomende bronnen die de in de COI Focus gehanteerde lezing bevestigen, kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, *"Health insurance"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 21, 51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51, 67; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO

ASYL, april 2026, p. 59; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; (*"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 12; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging via het versturen van een standaardformulier per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 11-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moet gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *"Alkyoni II"*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks

waaruit hun verblijfplaats blijkt, en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiendienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 17-18; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen.

In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asiendienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17; *Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachtermijnen.

De beschikbare bronnen bevestigen dat lange wachttijden blijven gelden voor de behandeling van ADET-verlengingsaanvragen en dat deze in sommige gevallen meer dan zes maanden tot meer dan een jaar kunnen aanslepen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 12-14). Volgens de informatie op de website Refugee.info Greece, bijgewerkt op 8 april 2025, komen in de verlengingsprocedure veelvuldig aanzienlijke vertragingen voor die meer dan een jaar kunnen duren. Volgens de Griekse asiendienst zijn deze vertragingen te wijten aan een aanzienlijke administratieve werklast, aan ontbrekende informatie en fouten in de verlengingsaanvragen en de bijbehorende documenten, aan de herziening van het volledige dossier van de aanvrager, aan de noodzakelijke verificaties om te verzekeren dat er geen belemmeringen zijn voor de verlenging van de verblijfsvergunning (bijvoorbeeld wegens openbare orde en nationale veiligheid, lopende strafprocedures, enz.) en aan het feit dat verschillende andere overheden moeten worden geraadpleegd, waaronder de politie en het *"Ministry of Administrative Reconciliation"* (Refugee.info Greece *"How to renew your residence permit"* van 8 april 2025).

Volgens de informatie van de *Greek Council for Refugees* (GCR) zijn deze lange wachttijden ook te verklaren door een ernstig personeelstekort bij de bevoegde asiendienst voor statushouders (AAU, *Asylum Unit of International Protection Beneficiaries*). In een brief van 16 februari 2024 deelde de directeur van de Griekse asiendienst mee dat slechts 8 ambtenaren zich bogen over de behandeling van deze ADET-verlengingsaanvragen voor heel Griekenland. Volgens informatie die door de asieldiensten aan de RSA is verstrekt, waren op 11 februari 2025 slechts 13 van de 34 ambtenaren, die bij de AAU waren aangesteld, belast met het behandelen van de ADET-verlengingsaanvragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Het geheel van deze gegevens getuigt van een zeer problematische behandelingsduur van de ADET-verlengingsaanvragen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag (*"attestation of application status"*, *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *"certificate of submission of an application"*, *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 22). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *"certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus"* of een *"certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming"* verkrijgen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 22). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachtermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag.

In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 20-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

In het AIDA-rapport kan verder worden gelezen: *"Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries' Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314."* In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachtermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan, evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een zo snel en soepel mogelijke integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *"Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 50; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de

luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; (*“Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 62; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen.

Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

6.7. Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde landeninformatie over de situatie van statushouders in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetswijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADT is verstrekt deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld, alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

6.7.1. Vooreerst dient nagegaan te worden of verzoeker al dan niet specifieke elementen aanbrengt waaruit voor hem een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

Het Hof van Justitie heeft niet heeft gedefinieerd welke elementen een *“bijzondere kwetsbaarheid”* vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij *“vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”*.

In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid van de Richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de *“Algemene bepalingen”* in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld *“Kenmerken van de internationale bescherming”*, als volgt luidt: *“3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die folteringen hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn”*.

De Raad benadrukt dat bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord *“zoals”* en dus slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd. Bovendien is het overeenkomstig het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat *“(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben”*, passend om rekening te houden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht.

In dezelfde zin bepaalt artikel 20.4 van de Verordening (EU) 2024/1347: *“Wanneer bij de toepassing van dit hoofdstuk wordt vastgesteld dat een persoon bijzondere behoeften heeft, bijvoorbeeld omdat het gaat om een minderjarige, een niet-begeleide minderjarige, een persoon met een handicap, een oudere, een zwangere vrouw, een alleenstaande ouder met een minderjarig of meerderjarig kind ten laste, een slachtoffer van mensenhandel, een persoon met een ernstige ziekte, een persoon met een geestesziekte of een persoon die folteringen heeft ondergaan, is verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld is blootgesteld, houden de bevoegde autoriteiten rekening met die bijzondere behoeften”*.

Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet. Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofdte een *“bijzondere kwetsbaarheid”* aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

Ongeacht enige persoonlijke doelbewuste keuze, moet rekening moet worden gehouden met elementen die niet worden betwist en moet in het kader van een toekomstgerichte beoordeling worden nagegaan of verzoeker bij terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften.

Er wordt benadrukt dat het onderzoek van het beschermingsverzoek ingediend door verzoeker zich niet kan beperken tot een beoordeling van zijn levensomstandigheden in Griekenland als statushouder voor zijn vertrek uit deze lidstaat maar dat de voorzienbare levensomstandigheden in geval van terugkeer naar deze lidstaat in aanmerking moeten worden genomen worden, rekening houdend met zijn individuele omstandigheden.

Er staat *in casu* niet ter discussie dat verzoeker, die zestien jaar oud is, een niet-begeleide minderjarige vreemdeling is. De Raad neemt aan dat deze omstandigheid een bijzondere kwetsbaarheid inhoudt, waarbij van een niet-begeleide minderjarige verzoeker niet op dezelfde wijze als van een volwassen begunstigde van internationale bescherming kan worden verwacht dat hij zich kan beroepen op de uit zijn beschermingsstatus voortvloeiende rechten en voordelen.

Rekening houdend met verzoekers profiel, dringt zich een nader onderzoek op naar de in Griekenland voorziene ondersteunings- en begeleidingsmaatregelen, gericht op niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

6.7.2. Uit de door beide partijen beschikbaar gestelde landeninformatie blijkt vooreerst dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in de Griekse wetgeving worden beschouwd als een kwetsbare groep gedurende hun asielpprocedure, maar dat het kenmerk kwetsbaar vervalft van zodra zij een status hebben. Wel zijn er specifieke voorzieningen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Bij presidentieel decreet 77/2023 werd het *“General Secretariat for Vulnerable Persons and Institutional Protection”* (hierna: GSVPIP) opgericht, dat in de plaats is gekomen van het eerder opgericht *“Special Secretariat for the Protection of Unaccompanied Minors”*. Het GSVPIP zal de taken van voormelde instantie verderzetten, maar richt zich ruimer op kwetsbaren in het algemeen. Het GSVPIP staat onder meer in voor: beheer van huisvestings- en herplaatsingsaanvragen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen; uitvoering en evaluatie van de opvangfaciliteiten en appartementen; ondersteuning in sociale integratie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen; waarborgen van de institutionele bescherming van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 53).

Wat betreft het voogdijschap, werd op 22 juli 2022 een nieuwe wet aangenomen aangaande het nationale voogdijsysteem en huisvestingskader voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (L 4960/2022). Onder deze nieuwe wet wordt het voogdijschap, dat valt onder de bevoegdheid van het GSVPIP, gedelegeerd aan een lijst van instanties die worden aangeduid door de officier van justitie. Deze instanties stellen personen tewerk die optreden als voogden voor de NMBV. De officier van justitie kan ook een familielid of vriend van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen aanduiden als verantwoordelijke voor de dagelijkse zorg voor de minderjarige.

Eind oktober 2023 werden twee ngo's (METAdrasi en Praksis) aangeduid als de twee instanties die belast zijn met de uitvoering van het nationale voogdijschap. De eerste gemandateerde voogden werden begin 2024 ingezet, nadat zij de nodige opleidingen hebben afgerond. In eerste instantie werd prioriteit gegeven aan het voorzien van een voogd aan kinderen onder de veertien jaar, zowel jongens als meisjes (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 149-150 en UNHCR, *Child Protection Working Group meeting documents*, December 2023). In januari 2025 staat de teller van gemandateerde

voogden op 128, een significant lager cijfer dan het vooropgestelde minimum van 170 voogden. Het team van voogden is verantwoordelijk voor (in december 2024) 2414 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Het systeem van het huidige voogdijschap wordt geconfronteerd met uitdagingen, vanwege de recente oprichting ervan en het nieuwe profiel van gemandateerde voogden, wiens taken en verantwoordelijkheden voorheen werden waargenomen door andere profielen, zoals advocaten of sociale werkers. Er zijn hierdoor ook verschillen waar te nemen in de betrokkenheid van de voogden. Er werd eind 2023 een mechanisme opgezet, dat de werking van de voogden opvolgt en klachten behandelt.

Wat betreft de opvang, werd in april 2021 een “*National Emergency Response Mechanism*” (NERM) opgericht. Eenieder kan de 24/7 telefoonlijn van het NERM bellen voor het identificeren en lokaliseren van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in nood, om passende voorzieningen te krijgen. De telefoonlijn biedt begeleiding aan kinderen, burgers en lokale besturen over stappen en acties die moeten worden ondernomen vanaf het moment van identificatie van een niet-begeleide minderjarige vreemdeling tot aan zijn of haar opname in een noodopvang dan wel een opvang voor langere termijn. Zowel de Griekse overheid als de ngo's melden dat dit mechanisme goed werkt. Hoewel niet bekend is of het NERM mechanisme ook werd geactiveerd voor naar Griekenland terugkerende statushouders, kunnen alle autoriteiten in principe niet-begeleide minderjarige vreemdelingen rapporteren die zij aantreffen (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 54). Er zijn verschillende soorten opvangvoorzieningen, met name (i) opvangcentra (“*shelters*”) voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, die hoofdzakelijk worden beheerd door ngo's; (ii) begeleid zelfstandig wonen, voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen van 16 jaar tot 18 jaar en die richten op een vlotte overgang naar meerderjarigheid en integratie in de Griekse samenleving; (iii) noodopvang, bestaande uit door het NERM mechanisme voorziene tijdelijke opvangplaatsen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die worden aangetroffen in dakloosheid of precaire levensomstandigheden. Eind 2024 was er een totaal aan 1930 opvangplaatsen beschikbaar voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, terwijl er in dezelfde periode een totaal van 1778 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen – op een geschat aantal van ongeveer 2408 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in Griekenland in totaal – werden opgevangen in één van deze voorziene opvangplaatsen. Dit toont een voortdurende divergentie aan tussen de beschikbare plaatsen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en de plaatsen die effectief worden gebruikt. Volgens het GSVPIP werden in 2024 in totaal 2606 meldingen ontvangen via NERM, waarvan 1965 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen uiteindelijk een plaats kregen in één van de voorziene opvangplaatsen, maar de aanvragen van 641 van hen niet werden voltooid (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 214). Vanaf 31 juli 2024 is het maximaal aantal toegestane niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in opvangfaciliteiten verlaagd van veertig naar dertig, waardoor ook de dagvergoeding die deze opvangfaciliteiten ontvangen werd verlaagd. Daar waar financiering reeds één van de grootste problemen vormden voor de opvangfaciliteiten, vrezen ngo's dat deze maatregel de financiële problemen nog zal doen toenemen (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 57). De ngo METAdrasi biedt een pleegzorg programma aan, maar plaatsing van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in een pleeggezin is veel minder veelvoorkomend in Griekenland dan plaatsing in opvangfaciliteiten. Sinds 2016 zijn slechts ongeveer 111 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in pleeggezinnen geplaatst via deze ngo. Plaatsing van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in pleeggezinnen verloopt dan ook moeilijk, ondanks inspanningen. Het ministerie van Sociale Cohesie en Familiezaken beheert een platform dat potentiële pleegouders en pleegkinderen aan elkaar koppelt. Deze procedure duurt ongeveer een jaar en is in de praktijk alleen beschikbaar voor kinderen jonger dan 12 jaar. Oudere kinderen zouden volgens een bron niet worden vermeld op het platform, en zij zouden via hun eigen kanalen pleegouders moeten vinden (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 58).

Wat betreft de toegang tot school, geldt er in Griekenland een leerplicht, voor alle kinderen van vier tot vijftien jaar oud. Deze leerplicht geldt ongeacht de verblijfsstatus. Ondanks deze leerplicht verloopt de toegang tot onderwijs niet zonder problemen, in het bijzonder voor kinderen die op de eilanden verblijven of in opvangcentra in afgelegen gebieden. Bij ministeriële beslissing (B' 2985/30.08.2017) werd een programma van voorbereidende namiddagklassen (DYEP klassen) opgericht voor kinderen tussen vier en vijftien jaar.

Dit programma is uitgevoerd in publieke scholen in de nabijheid van opvangkampen of opvangvoorzieningen. Deze voorbereidende taalklassen zijn weliswaar voorzien bij wet, maar vangen in de praktijk niet altijd aan, onder meer vanwege onvoldoende personeel, waardoor deze kinderen de Griekse taal niet kunnen leren en in praktijk worden uitgesloten van het onderwijssysteem, omdat zij grote problemen ondervinden om de aangeboden leerstof te begrijpen. Specifiek met betrekking tot niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, blijkt uit een studie van het schooljaar 2023-2024 dat bijna geen enkele van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen naar school gingen, zelfs indien ze werden ingeschreven.

12 van de 13 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen volgen geen school. Vooral in het middelbare school is er sprake van een gebrek aan daadwerkelijk volgen van scholing. Het gebrek aan scholing wordt in de hand gewerkt door verschillende factoren, zoals de kortermijn oplossingen van opvangstructuren voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, de weigering van scholen om kinderen in te schrijven omdat zij

naar het einde van een schooljaar (na maart) aankomen in de opvangstructuur, de gelimiteerde capaciteiten van de scholen, het gebrek aan voorbereidende taalklassen. Uit een onderzoek door METAdrasi in 2022 blijkt dat de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die positieve ervaringen omtrent scholing uitten, reeds enkele jaren in Griekenland verbleven en een goede kennis hadden van het Grieks. Kinderen die slechts enkele maanden voor het onderzoek arriveerden in Griekenland waren niet ingeschreven in scholen. Pleeggezinnen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen maken melding van bureaucratische en administratieve moeilijkheden om de kinderen in te schrijven in publieke scholen, waarbij deze moeilijkheden voornamelijk gerelateerd waren aan de niet-bereidheid van scholen en de onbegrijpelijke bureaucratische procedure (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 204-206, *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, 47-48 en METAdrasi *"Integration of Unaccompanied Children in Greece"*, 2022).

6.7.3. Verzoeker is op dit ogenblik een zestienjarige niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Bij zijn aankomst in Griekenland was verzoeker veertien jaar oud. Verzoeker werd op 22 november 2024 de vluchtelingenstatus toegekend en heeft een Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig tot 21 november 2027. Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de algemene informatie die voorligt, waaruit blijkt dat verblijfsvergunningen voor personen met de vluchtelingenstatus drie jaar geldig zijn (AIDA, *"Country Report Greece. Update 2024"*, september 2025, p. 235). Verzoeker wordt tijdens het persoonlijk onderhoud niet bevraagd over het feit of hij al dan niet over een AFM en een AMKA beschikt. Dienaangaande merkt de Raad evenwel op dat uit de Griekse wetgeving, zoals gevoegd bij aanvullende nota van de commissaris-generaal, blijkt dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in het kader van het omzetten van hun voorlopig sociale zekerheidsnummer een AMKA ontvangen mits het voorleggen van een ADET (zie artikel 4 (c) van de wetgeving op de AMKA). Dit AMKA-nummer wordt meteen bij ontvangst en zonder enige verdere voorwaarden geactiveerd (zie artikelen 5 (3) en 6 (7) van de wetgeving op de AMKA). De redenen voor de-activering van de AMKA, zoals deze gelden voor volwassen statushouders – waaronder het vervallen van de ADET – gelden niet voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, totdat zij de leeftijd van achttien jaar bereiken (zie artikel 7 (5) (a) van de wetgeving op de AMKA). Er kan dan ook worden aangenomen dat verzoeker als niet-begeleide minderjarige vreemdeling in de mogelijkheid moet zijn om een actieve AMKA te bekomen, louter op vertoon van zijn ADET. De omstandigheid dat verzoeker een geldige ADET heeft – waarvan hij blijkens de informatie in de bestreden beslissing een duplicaat kan aanvragen – en een actieve AMKA zou moeten kunnen bekomen, houdt evenwel als dusdanig niet in dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij als niet-begeleide minderjarige niet riskeert te terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie en het slachtoffer te worden van een schending van artikel 4 van het EU Handvest.

6.7.4. De Raad onderstreept dat verzoekers minderjarigheid impliceert dat van hem niet dezelfde inspanningen als van een meerderjarige begunstigde van internationale bescherming kunnen worden verwacht om in zijn levensonderhoud te voorzien, zijn levensomstandigheden in Griekenland te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Er kan van verzoeker niet op dezelfde manier worden verwacht dat hij zelfstandig in staat is om doorgedreven pogingen te ondernemen om in zijn levensonderhoud te voorzien, werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren. Verzoekers ervaringen in Griekenland moeten dan ook in het licht van deze omstandigheid worden bekeken.

Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij als niet-begeleide minderjarige vreemdeling slechts beperkt werd ondersteund in het uitoefenen van zijn rechten en voordelen, verbonden aan zijn beschermingsstatus, door de Griekse autoriteiten. Verzoeker verklaarde in Griekenland te zijn aangekomen op het eiland Lesbos. Na een maand in een tijdelijk opvangcentrum verbleven te hebben, werd hij naar een ander centrum gebracht waar hij 11 maanden verbleef (NPO, p. 5).

Hij ging in Lesbos weliswaar naar school, maar stopte na anderhalve maand omdat hij altijd stress had, daar geen vrienden had en al zijn familieleden in België woonden (NPO, p. 6). De Raad merkt hierbij op dat uit de landeninformatie blijkt dat de levensomstandigheden in de zogenaamde *"safe zone"* voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in Griekenland zeer schrijnend zijn. In oktober 2024 heeft het EHRM Griekenland veroordeeld voor schendingen van artikel 3 van het EVRM, met betrekking tot de behandeling van 7 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in Samos.

In mei 2025 heeft het EHRM voorlopige maatregelen toegekend in een zaak van 45 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, die in de facto detentieomstandigheden verbleven in de *"safe zone"* in Samos, waar zij geen toegang hadden tot onderwijs of enige andere vorm van activiteiten, evenals medische aandoeningen kregen vanwege de onhygiënische omstandigheden en het gebrek aan basis hygiëneproducten en propere kleren (zie *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 22-23).

Uit de verklaringen van verzoeker blijkt dat de ondersteuning door de voogd die hem werd toegewezen in Griekenland zeer beperkt was. Verzoeker verklaarde dat hij de overtocht per boot naar Griekenland maakte,

dat hij samen met anderen naar een opvangcentrum in Lesbos werd gebracht van waaruit hij eerst naar een tijdelijk opvangcentrum werd gebracht waar hij één maand bleef en daarna naar een ander opvangcentrum waar hij elf maanden verbleef (NPO, p. 5). Hij verklaart verder in Lesbos naar school te begon te gaan ongeveer drie maanden nadat hij was aangekomen maar dat hij slechts anderhalve maand naar school ging omdat hij daarin niet geïnteresseerd was en hij er altijd stress had, geen vrienden had en al zijn familieleden in België wonen (NPO, p. 6). Nadat hij zijn paspoort kreeg op Lesbos ging hij naar Athene. Volgens zijn verklaringen bracht zijn voogd hem naar een sociale woning in Athene maar zijn voogd keerde terug naar Lesbos. Hij kreeg 75 euro waar hij twee weken lang mee moest overleven en zorgde niemand voor hem. Om de twee à drie dagen kwam er een verantwoordelijke in de woning kijken, maar voor de rest dienden zij daar alles zelf te voorzien (NPO, p. 6-7). Nadat verzoeker Griekenland verlaten heeft, werd hij ook niet meer gecontacteerd door de personen die verantwoordelijk waren voor zijn begeleiding in Griekenland (NPO, p. 8). Verzoeker herhaalt ter terechtzitting dat hij in Griekenland veel stress had en stelt dat zijn voogd in Griekenland ongeveer één keer per maand bij hem langskwam. Verzoeker herinnert zich ook de naam van deze voogd niet meer. Gevraagd waarom hij pas na enkele maanden na aankomst in Griekenland naar school kon gaan, verklaart verzoeker dat hij dat niet weet en dat ook zijn voogd in Griekenland hem dit nooit heeft uitgelegd.

Uit dit alles blijkt dat verzoeker volgens zijn verklaringen weliswaar een voogd had in Griekenland maar dat de begeleiding door deze voogd zeer minimaal was zowel tijdens de asielpprocedure in Griekenland als na de erkenning als vluchteling in Griekenland. De Raad stelt vast dat verzoeker slechts een korte periode nadat hij de vluchtelingenstatus had bekomen in Griekenland is gebleken, maar zoals hierboven reeds is aangehaald kan voor de minderjarige verzoeker niet dezelfde maatstaf worden gehanteerd als voor meerderjarige verzoekers die internationale bescherming hebben bekomen in Griekenland. Verzoeker is op veertienjarige leeftijd in Griekenland aangekomen en was volgens de Griekse wetgeving leerplichtig. Nochtans kon hij pas na enkele maanden naar school gaan en kan evenmin blijken dat verzoeker door de voogd werd aangemoedigd om naar school te gaan of dat hem werd gewezen op het belang van onderwijs en de gevolgen voor verzoeker indien hij niet langer naar school zou gaan. Voorts kan uit de loutere vaststelling dat aan verzoeker op vijftienjarige leeftijd een sociale woning werd toegewezen en onder het toezicht stond van een volwassene die hem financieel bijstand niet worden aangenomen dat het hoger belang van verzoeker als niet-begeleide minderjarige statushouder in Griekenland ter dege werd in acht genomen. De Raad kan niet anders dan vaststellen dat uit verzoekers verklaringen, die op dit punt overeenstemmen met de algemene landeninformatie zoals hierboven besproken, voor het overige aan zijn lot werd overgelaten en dat overigens niet kan blijken dat zijn voogd of de *“bevoegd persoon”* onder wiens toezicht hij stond volgens de bestreden beslissing danig geïnteresseerd was in het lot van de minderjarige verzoeker, nu hij na zijn vertrek uit Athene en de sociale woning waar hij verbleef als statushouder niet meer werd gecontacteerd door de personen die in Griekenland moesten instaan voor zijn begeleiding.

6.7.5. Bovendien legt verzoeker verschillende documenten neer waaruit blijkt dat hij met ernstige psychologische problemen kampt. Bij de aanvullende nota voegt verzoeker een psychologisch attest bij van Fedasil dat dateert van 29 mei 2026 waaruit blijkt dat verzoeker kampt met angstgevoelens en slaapproblemen. De psycholoog heeft verzoeker tweemaal gezien op zijn vraag. Verder voegt verzoeker ook nog een getuigenis bij van 3 juni 2026 van zijn contextbegeleider op de OKAN-school. Uit deze getuigenis en uit de verklaringen van verzoekers voogd tijdens het persoonlijk onderhoud blijkt dat hij voor hij naar België kwam analfabeet was (NPO, p. 3). Zij merken bovendien steeds terugkerende psychologische moeilijkheden op die het leren en zijn ontwikkeling in de weg staan. Verzoeker wordt vaak overspoeld door stress, verdriet, onbegrip, boosheid en radeloosheid.

Als hij voldoende aangepaste, individuele ondersteuning en omkadering krijgt, slaagt verzoeker er echter wel in om ondanks zijn psychosociale kwetsbaarheden te leren en zich te ontplooien. Zij ondersteunt dit met voorbeelden uit de klassenraad en het leerlingenvolgsysteem. Hieruit blijkt dat een leerkracht op 16 januari 2026 zelfs schreef dat zij opmerkte dat verzoeker aan automutilatie doet en zichzelf in de arm krast. Verder blijkt dat de situatie zwaar op hem weegt omdat zijn familie op hem rekt, maar hij nu gefaald heeft. Uit een e-mail aan het CLB op 27 februari 2026 blijkt ook dat verzoeker toenemende signalen van psychosociale overbelasting vertoont, waaronder aanhoudende stress, prikkelbaarheid, concentratieproblemen en terugkerende afwezigheden. In deze e-mail wordt nogmaals bevestigd dat er zorgwekkende signalen vastgesteld werden zoals automutilatie, risicogedrag en momenten van emotionele onregeling in de klas. Op 30 maart 2026 blijkt dat er vanuit het centrum waar verzoeker verblijft psychologische begeleiding opgezet werd, maar dat hij deze niet regelmatig volgt. Op 4 mei 2026 schreef een leerkracht nog dat het niet goed gaat met verzoeker en dat hij nood heeft aan zorg door psychologische moeilijkheden. Verzoeker heeft ook last van stemmingswisselingen en geeft zelf aan zich heel verdrietig te voelen. Als het niet goed met hem gaat dan begint hij soms te trillen en zit met zijn hoofd in zijn handen. De leerkracht vraagt zich af of dit een paniekaanval kan zijn. Verzoeker stelt zich dan vragen over zichzelf en vraagt zich af waarom hij niet normaal is. Uit de getuigenis van zijn voogd blijkt ten slotte dat verzoeker bijzonder kwetsbaar is en dat de langdurige onzekerheid op hem weegt en impact heeft op zijn psychisch welzijn. Hij kampt met angst, sterke emotieschommelingen, slaapproblemen en periodes van somberheid.

In de mate dat de commissaris-generaal in haar aanvullende nota's stelt dat verschillende administratieve rechtbanken, waaronder Duitse en Zwitserse administratieve rechtbanken, in talrijke uitspraken geoordeeld hebben dat verzoekers zonder ernstige gezondheidsproblemen die in staat zijn om te werken, over het algemeen gevrijwaard zijn van de risico's die inherent zijn aan de tekortkomingen van het Griekse systeem en dat in deze rechtspraak wordt geduid dat een loutere verwijzing naar moeilijke opvang- en levensomstandigheden in Griekenland, ook voor gezinnen met minderjarige kinderen, niet voldoende is om te oordelen dat er sprake zou zijn van een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, wijst de Raad er vooreerst op dat precedentenwerking in de continentale rechtstraditie niet wordt aanvaard en dat deze uitspraken ook niet verder concreet worden toegelicht.

De Raad stelt verder vast dat het arrest van het *Bundesverwaltungsgericht* van 16 april 2025 vermeld in de aanvullende nota van de commissaris-generaal erkent dat de arbeidsverhoudingen in de Griekse schaduw economie worden omschreven als precair en uitbuitend, maar dat het geen bezwaar maakt tegen slechte arbeidsomstandigheden en lange werktijden gecombineerd met ontoereikende lonen gedurende de wachtperiode die nodig is om toegang te krijgen tot de legale arbeidsmarkt. De Raad acht zulke redenering te verregaand. Een cumulatie van deze elementen kan leiden tot situaties die de grenzen van menswaardige arbeid overschrijden en eerder kenmerken vertonen van moderne slavernij. Dit is des te meer het geval waar de verzoeker, zoals *in casu*, een niet-begeleide minderjarige vreemdeling is. Er kan van een minderjarige statushouder, het belang van het kind indachtig, niet redelijkerwijze worden verwacht dat hij volledig in zijn levensonderhoud voorziet door betaalde arbeid te verrichten. Zoals terecht opgemerkt ter terechtzitting door verzoekers advocaat, wordt de relevantie van de verwijzingen in de aanvullende nota van de commissaris-generaal naar de mogelijkheden inzake toegang tot de arbeidsmarkt en de hoger vermelde buitenlandse rechtspraak in het geval van verzoeker niet aangetoond.

In de mate dat geciteerde rechtspraak verwijst naar de mogelijkheden voor statushouders om in hun levensonderhoud te voorzien door arbeid in de informele economie, lijkt de verwijzing naar deze rechtspraak in de aanvullende nota van de commissaris-generaal te impliceren dat volgens de commissaris-generaal redelijkerwijze aan een niet-begeleide minderjarige verzoeker kan worden gevraagd om indien nodig arbeid te verrichten in de informele economie en bijgevolg een handeling te stellen die mogelijk onwettig is en/of waarmee hij zich kan blootstellen aan strafrechtelijke vervolging. Dergelijke stelling kan op geen enkele manier in overeenstemming worden gebracht met het recht van het kind op de bescherming en de zorg die nodig zijn voor het welzijn van het kind, gegarandeerd door artikel 24 van het Handvest.

De Raad kan de beoordeling van de commissaris-generaal dat verzoeker voldoende autonoom en zelfredzaam is om "*zich te behelpen*", zoals in de bestreden beslissing wordt gesteld, geenszins bijtreden. De Raad onderstreept in deze dat verzoekers minderjarigheid en bijhorende inherente verminderde mogelijkheid om zijn rechten zelfstandig uit te oefenen, de noodzaak aan begeleiding en ondersteuning vergroot. Bovendien kan het hoger belang van het kind geenszins gereduceerd worden tot de vraag of verzoeker zich als niet-begeleid minderjarige statushouder in geval van terugkeer naar Griekenland kan behelpen, zoals de commissaris-generaal ten onrechte doet in de bestreden beslissing. Zoals reeds aangehaald vereist het belang van het kind dat bij de beslissing over het verzoek om internationale bescherming voldoende rekening wordt gehouden met elementen zoals het beginsel van eenheid van gezin, het welzijn en de sociale ontwikkeling van de minderjarige, de taalvaardigheden en zijn veiligheid. Gelet op de beschikbare landeninformatie en verzoekers individuele omstandigheden, waaronder de aanwezigheid van verzoekers paternale familie in België, zijn minderjarigheid en psychologische problemen, kan niet worden volgehouden dat een bevestiging van de bestreden beslissing het belang van de niet-begeleide minderjarige verzoeker zou vooropstellen.

6.7.6. Rekening houdend met wat voorafgaat, is de Raad van oordeel dat niet kan worden vastgesteld dat verzoeker onvoldoende pogingen heeft ondernomen om zijn rechten verbonden aan zijn status in Griekenland voldoende te benutten. De Raad komt tot deze beoordeling, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van voorliggende zaak en de omstandigheid dat van een minderjarige begunstigde van internationale bescherming niet dezelfde inspanningen kan worden verwacht als van een meerderjarige begunstigde van internationale bescherming om in zijn levensonderhoud te voorzien, zijn levensomstandigheden in Griekenland te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. De omstandigheid dat verzoeker zeer kort na ontvangst van zijn paspoort Griekenland heeft verlaten is onvoldoende overtuigend om hieraan afbreuk te doen. De Raad kan niet anders dan de zwaarwichtigheid van deze omstandigheid ernstig te relativeren, aangezien het niet betwist is dat verzoeker bij zijn vertrek uit Griekenland slechts vijftien jaar oud was.

6.7.7. Gelet op het geheel van de voorliggende elementen – met name (i) de actuele en nieuwe landeninformatie die bevestigt dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder moeilijk is, mede omwille van een evolutie naar toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland; (ii) verzoekers kwetsbaar profiel als

niet-begeleide minderjarige vreemdeling, op grond waarvan niet op dezelfde manier als van een volwassene kan worden verwacht dat hij zich zelfstandig kan beroepen op de uit zijn beschermingsstatus voortvloeiende rechten en voordelen; (iii) verzoekers psychologische kwetsbaarheid en ernstige psychologische problemen die blijken uit de door hem voorgelegde documenten; (iv) verzoekers verklaringen over zijn concrete ervaringen in Griekenland; (v) het ontbreken van een betekenisvol netwerk in Griekenland dat verzoeker in staat zou kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, het hoofd te bieden aan de moeilijkheden waarmee hij als niet-begeleide minderjarige statushouder na zijn terugkeer naar Griekenland te maken kan krijgen – oordeelt de Raad dat er *in casu* voldoende indicaties voorliggen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland het reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie die de vereiste bijzondere hoge drempel van zwaarwichtigheid bereikt, dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, overweging 91).

6.8. Alles samen genomen is de Raad van oordeel dat verzoeker, in acht genomen het belang van het kind, voldoende elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd en de uitoefening van de daaruit voortvloeiende keuzemogelijkheid om het verzoek niet-ontvankelijk te verklaren, blijkt *in casu* niet gerechtvaardigd (Hof van Justitie 18 juni 2024, nr. C-753/22, “*QY t. Bondsrepubliek Duitsland*”, overwegingen 49-54).

6.9. Aangezien het beschermingsstatuut dat verzoeker in Griekenland werd toegekend in het voorliggende geval als niet-toereikend wordt beschouwd, dringt zich een onderzoek op naar de vraag of verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst. Hierbij moet worden aangestipt dat de autoriteiten niet verplicht zijn om de vluchtelingenstatus van verzoeker te erkennen, louter op basis van de omstandigheid dat die status hem eerder bij beslissing van een andere lidstaat is verleend. Wel moeten zij ten volle rekening houden met die beslissing en met de elementen die deze beslissing ondersteunen (Hof van Justitie 18 juni 2024, nr. C-753/22, “*QY t. Bondsrepubliek Duitsland*”, overweging 76). Om te bepalen of is voldaan aan artikel 13 van de Verordening (EU) 2024/1347 om de vluchtelingenstatus te verlenen aan een derdelander of staatloze die voldoet aan de materiële voorwaarden om, overeenkomstig de hoofdstukken II en III van deze Verordening als vluchteling te worden erkend, wordt het verzoek om internationale bescherming op individuele basis beoordeeld en wordt met name rekening gehouden met alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, de door de verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten alsmede de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van deze verzoeker (artikel 4, lid 3, van de Richtlijn 2011/95; zie in die zin arresten van het Hof van Justitie van 25 januari 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, punt 41, en 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 98).

6.10. De Raad stelt vast dat het rechtsplegingsdossier *in casu* onvoldoende elementen bevat, waaronder relevante, actuele en voldoende nauwkeurige landeninformatie over Afghanistan, die hem toelaten om de actuele beschermingsnood van verzoeker ten opzichte van zijn herkomstland te beoordelen.

6.11. Op basis van de elementen in het rechtsplegingsdossier kan de Raad, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, in deze stand van zaken het beschermingsverzoek van verzoeker niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep. Het ontbreekt de Raad aan essentiële elementen om te komen tot de bevestiging of hervorming van de bestreden beslissing zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

6.12. Bijgevolg moet de bestreden beslissing worden vernietigd overeenkomstig oud artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet.

Voorgaande vaststellingen volstaan om de overige in het verzoekschrift aangevoerde middelen en grieven en de argumenten van de commissaris-generaal die niet verschijnt noch vertegenwoordigd is en wordt geacht in te stemmen, niet verder te onderzoeken.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 23 oktober 2025 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijftientig juni tweeduizend zesentwintig door:

K. POLLET,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken

A.-M. DE WEERDT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

K. POLLET